

20. Соловей М. О. Повсякденне життя вихованців дитячих будинків Донбасу в 1943–1945 рр.) / М. О. Соловей // Історичні і політологічні дослідження: наук. журнал / [під ред. П.В. Доброва]. – 2007. – № 5/6 (35/36). – С. 162–168.
21. Юрчук В. Б. Боротьба Компартії України за відбудову і розвиток народного господарства (1945 – 1952 рр.) / В. Б. Юрчук. – К., 1965.
22. Юрчук В. Б. Коммунистическая партия во главе всенародной борьбы за восстановление и развитие народного хозяйства Советской Украины / В. Б. Юрчук, И. П. Кожукало. – К., 1986.
23. Якименко І. А. Дитячі дошкільні заклади українського села у матеріально-нопобу то вому вимірі повсякденного життя повоєнних років (1945–1955 рр.) / І. А. Якименко // Грані. – Д., 2013. – № 2 (94). – С. 68–72.
24. Ярушина А. В. Восстановление общеобразовательных школ на освобожденной территории / А. В. Ярушина // Возрождение прифронтовых и освобожденных районов СССР в годы Великой Отечественной войны 1941 – 1945 гг. / под. ред. Ю. А. Полякова. – М., 1986. – С. 137–147.

Надійшла до редколегії: 02.05.2017

УДК 94:796.032](477.63)(091)«1994/2016»

О. В. Бойко

Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара

ОЛІМПІЙСЬКІ ДОСЯГНЕННЯ ДНІПРОПЕТРОВСЬКИХ СПОРТСМЕНІВ У РОКИ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Розглянуто участь дніпропетровських атлетів у найважливіших спортивних змаганнях міжнародного рівня – Олімпійських і Паралімпійських іграх. Основну увагу приділено їхнім медальним здобуткам у різних видах спорту. Визначено всіх призерів олімпійських і паралімпійських змагань, які представляли Дніпропетровськ у складі українських збірних команд 1994–2016 рр.

Ключові слова: Дніпропетровськ, спортсмени, Олімпіада, Паралімпійські ігри.

О. В. Бойко

Днепропетровский национальный университет имени Олеся Гончара

ОЛИМПИЙСЬКІЕ ДОСТИЖЕННЯ ДНЕПРОПЕТРОВСКИХ СПОРТСМЕНОВ В ГОДЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ НЕЗАВИСИМОСТИ

Рассмотрено участие днепропетровских атлетов в самых важных спортивных соревнованиях международного уровня – Олимпийских и Паралимпийских играх. Основное внимание уделено их медальным достижениям в различных видах спорта. Определены все призёры олимпийских и паралимпийских соревнований, которые представляли Днепропетровск в составе украинских сборных команд 1994–2016 гг.

Ключевые слова: Днепропетровск, спортсмены, Олимпиада, Паралимпийские игры.

O. V. Boiko

Oles Honchar Dniprovsky National University

OLIMPIC ACHIEVEMENTS OF DNIPROPETROVSK ATHLETES OVER THE YEARS OF STATE INDEPENDENCE

For the first time, the participation of Dnipropetrovsk athletes in sports international competitions - the Olympic and Paralympic Games are separately considered. Particular attention is paid to their medal achievements in Ukrainian sports teams in 1994-2016. The lower chronological boundary is due to the representation of Ukraine for the first time at the Olympic Games in Lillehammer (1994), the upper limit is participation in the Olympics and the Paralympic Games in Rio de Janeiro (2016). All prize-winners of the Olympic competitions, which represented Dnipropetrovsk, were determined, tables of medalists were compiled and trophies won by them were counted. It is 6 gold, 4 silver and 6 bronze medals in sailing, rowing, athletics, swimming, figure skating. The results of the competitions of Ukrainian athletes with limited physical abilities, beginning with the first performances in Atlanta (1996), were studied, and the contribution of Dnipropetrovsk athletes to the team medal set was determined. According to calculations, this is 35 gold, 32 silver and 41 bronze medals. Analysis of the performances of the Paralympic athletes showed that they have the greatest achievements in such sports as swimming, athletics, football 7-a-side, sitting volleyball, rowing and powerlifting, as well as in winter games in Nagano (1998) won trophies in biathlon and cross-country.

Key words: Dnipropetrovsk, athletes, Olympic and Paralympic Games, medal.

Процеси децентралізації і розвитку місцевого самоврядування в Україні мають сприяти якомога повнішій реалізації потреб мешканців нашого міста. Попри передбачені для цього фінансові можливості у вигляді збільшення місцевих бюджетів, Екстраординарним завданням є залучення додаткових коштів (інвестицій, спонсорської допомоги, державного асигнування) у розбудову Дніпра, зокрема модернізацію комунікацій, розвиток транспортного сполучення, будівництво нових промислових об'єктів, закладів сфери послуг, житла та ін. Не вдаючись до детального аналізу переваг від додаткових фінансових надходжень, важливіше все-таки підкреслити неодмінну умову, за якої омріяне може бути втілене у життя, а саме – формування позитивного іміджу міста. І це, на нашу думку, не лише інвестиційна привабливість у вигляді перспективи фінансових прибутків. Сьогодні місто сприймається ще й як культурний осередок, а його мешканці є носіями цієї культури. Вельми привабливими з точки зору розвитку туризму є музеї, театри, рекреації, торгово-розважальні комплекси тощо; залученню молоді (в т. ч. іноземної) до міста сприяє значна кількість вищих навчальних закладів. Усе це, безперечно, посилює уявлення про Дніпро як культурного мегаполіса. Разом із тим чимала заслуга у формуванні позитивного іміджу міста належить його видатним уродженцям – науковцям, письменникам, журналістам, митцям, політикам та ін.

До когорти останніх по праву маємо рахувати і спортсменів, які на змаганнях різного рівня успішно представляють не лише Дніпро, але й Україну загалом. Саме завдяки їхнім досягненням місто привертає увагу не лише спортивної спільноти, вболівальників, а й спонсорів; тут проводяться спортивні змагання різних рівнів. На жаль, більшість мешканців мають вельми обмежене уявлення про досягнення дніпровських спортсменів, види спорту, в яких вони досягли значних результатів. Виключення становить хіба що футбольний клуб «Дніпро», про виступи якого останнім часом нагадують переважно групи вболівальників у центрі міста з клубною символікою. Тож метою даної статті є: 1) дослі-

дження історії участі та здобутків спортсменів-уродженців нашого міста або тих, хто представляв його на найвищому спортивному рівні – Олімпійських та Паралімпійських іграх у період незалежності України; 2) популяризація інформації про кращих спортсменів-олімпійців із Дніпра серед широких кіл громадськості задля активізації масового спортивного руху; 3) звернути увагу властей і потенційних спонсорів на спортивні досягнення наших спортсменів задля продовження спортивних традицій у місті. Останнє вбачається особливо актуальним через занедбаний стан більшості спортивних об'єктів, застарілу матеріально-технічну базу, оснащення, відтік найкращих тренерів, спеціалістів, викликаний переважно фінансовими причинами.

Дніпровська громада по праву має пишатися здобутками своїх спортсменів, які успішно представляють місто та країну на змаганнях різного рівня. Серед них – чемпіони та призери європейських, світових спортивних стартів, володарів олімпійських нагород. Їх виявлення та створення повного переліку здійснювалося на основі аналізу даних, що містяться на офіційних сайтах Олімпійських та Паралімпійських ігор, а також Національного олімпійського комітету України. Проводився пошук українських медалістів з усіх видів спорту на цих змаганнях, а потім з'ясовувалося, яке місто спортсмен представляє. Варто зауважити, що до нижченаведених таблиць спортсменів-медалістів віднесено не лише уродженців Дніпропетровська (нині – Дніпра), але й тих, хто офіційно представляв місто на міжнародних і всеукраїнських змаганнях.

Уперше українська спортивна команда як суверенна частина Міжнародного олімпійського комітету (МОК) взяла участь у зимовій Олімпіаді в норвезькому Ліллекхаммері (1994 р.). Приємно відзначати, що першою олімпійською чемпіонкою незалежної України стала саме наша землячка 16-річна фігуристка Оксана Баюл, яка приїхала до Норвегії у статусі чемпіонки світу. З травмою ноги, яку отримала напередодні на тренуванні, спортсменка перемогла своїх іменитих суперниць зі США та Німеччини [10], а над трибунами арени

вперше в історії олімпійського руху замайорів синьо-жовтий прапор і прозвучав державний гімн.

Потужність і авторитетність дніпропетровської школи фігурного катання засвідчують здобутки ще двох її вихованок – Тетяни Навки (в танцях на льоду) і Тетяни Волосожар (у парному катанні), які, виступаючи під прапором Росії, стали чемпіонками зимових олімпіад у Турині (2006 р.) і Сочі (2014 р.) відповідно. До того ж остання була багаторазовою чемпіонкою нашої країни і учасницею двох зимових Олімпіад у складі української збірної [11; 7]. Сьогодні спортсмени з Дніпра конкурують з відомими центрами фігурного катання Києва, Одеси, Харкова, стаючи призерами чемпіонатів України, однак вагомих досягнень на міжнародних змаганнях не мають.

У літніх олімпійських іграх Україна вперше була представлена 1996 р. в американській Атланті. Попри надзвичайно складну економічну ситуацію й умови, в яких доводилося тренуватися українським спортсменам, медальну скарбничку України поповнили й атлети з Дніпропетровська, які привезли 3 золоті, 2 срібні й 1 бронзову медаль. Серед них – золота олімпійська медаль багаторазової чемпіонки світу та Європи з потрійного стрибку Інеси Кравець. До речі, її світовий рекорд 1995 р. з потрійного стрибку (15,50 м) й досі є неперевершеним. Інеса також має срібну олімпійську медаль 1992 р. у стрибку в довжину [3, с. 372]. Тоді в Барселоні українські спортсмени виступали у складі Об'єднаної команди з 12 країн колишнього СРСР (крім країн Прибалтики).

Ще в радянські часи Дніпропетровськ здобув репутацію одного з центрів розвитку веслування та вітрильного спорту. Тут і сьогодні функціонують дитячо-юнацькі школи та спортивні бази з підготовки спортсменів у даних видах спорту. На Олімпійських іграх 1996 р. дніпропетровці Ігор Матвієнко та Євген Браславець стали олімпійськими чемпіонами з вітрильного спорту в класі яхт «470». Уславлений український екіпаж неодноразово здобував призові місця на чемпіонатах світу та Європи. Тоді ж, в Атланті, у такому самому класі яхт уперше бронзову медаль здобула дніпропетровська

спортсменка Руслана Таран (спільно зі шкотовою Оленою Пахольчик). Упродовж 1997–1999 рр. вони тричі святкували перемогу на чемпіонатах світу в класі «470», у 2000 р. на Олімпіаді в Сідней наш екіпаж повторив свій попередній результат – 3-є місце, а у 2004 р. в Афінах Руслана Таран у класі яхт «Інглінг» разом з двома іншими спортсменками принесла Україні олімпійське «срібло» [3, с. 379-380, 411-412, 436-437].

Початок олімпійського медального заліку в академічному веслуванні був покладений також у 1996 р., коли жіноча парна четвірка здобула медаль срібного гатунку. Троє атлеток з екіпажу представляли Дніпро – Інна Фролова, Ліна Мифтахутдінова та Олена Ронжина-Морозова [3, с. 373]. До речі, для Інни Фролової це вже була друга срібна медаль; першу спортсменка отримала на Олімпіаді в Сеулі 1988 р. у складі радянської команди. Саме у дніпропетровській спортивній школі перші кроки в академічному веслуванні здійснив спортсмен Леонід Шапошніков, який у парній четвірці виборов для України бронзову медаль на Олімпіаді в Афінах 2004 р. До цього успіху доклав зусиль ще один член екіпажу, наш земляк Олег Ликов [3, с. 437-438]. Нарешті, літні Олімпійські ігри 2012 р. в Лондоні запам'ятались блискучою перемогою жіночої веслувальної парної четвірки з Дніпропетровська під керівництвом тренера Володимира Морозова у складі Анастасії Коженкової, Яни Дементьєвої, Катерини Тарасенко та Наталії Довгодько [17].

На превеликий жаль, з дніпропетровськими олімпійцями траплялись і прикросі, пов'язані з дискваліфікаціями спортсменів. Так, рішенням МОК були позбавлені олімпійських бронзових медалей Афін дніпропетровська жіноча четвірка з академічного веслування (за вживання заборонених препаратів Оленою Олефіренко), а також металник спису Олександр П'ятниця, який виборов «срібло» на Олімпіаді в Лондоні 2012 р. [1]. Водночас у 2016 р. сталась і приємна подія для України, зокрема уродженки Дніпра легкоатлетки Ганни Ярошук, яка у складі української естафетної команди в бігу 4x400 з бар'єрами на Олімпіаді в Лондоні 2012 р. посіла 4 місце. У зв'язку з дискваліфікацією російської четвірки,

пов'язаної з допінг-скандалом, «бронза» дісталася українським атлеткам [9].

Крім Інеси Кравець і Ганни Ярошук, високі результати (хоч і без медалей) в легкій атлетиці були продемонстровані й іншими дніпровськими спортсменами-олімпійцями. Серед них такі майстри, як Олексій Лукашевич – чемпіон Європи із стрибку в довжину, Сергій Лебідь – 9-кратний чемпіон Європи з кросу, Олександр Дриголь – металник молота. До речі, останній виконав олімпійський норматив у 46 років, ставши найстаршим (50 років) атлетом на лондонській Олімпіаді 2012 року [15].

Дніпро має і власних «зірок» з плавання. На Олімпійських іграх в Афінах 2004 р. Андрій Сердінов виборов «бронзу» на дистанції 100 метрів батерфляєм. До того ж у першому півфінальному запливі він установив світовий рекорд на цій дистанції, який, щоправда, був згодом перевершений легендарним Майклом Фелпсом [3, с. 422]. Зараз український чемпіон працює директором басейну «Метеор». Не можна не відзначити перспективного плавця Андрія Говорова – рекордсмена України на різних дистанціях, багаторазового переможця і призера міжнародних змагань.

Дніпро є відомим в Україні центром розвитку бадмінтону. Приміром, на Олімпійських іграх у Ріо-де-Жанейро (2016) наша землячка Марія Улітіна вперше за історію українського бадмінтону пробилася до плей-оф з першого міста в групі, проте в 1/8 фіналу поступилася суперниці з Таїланду [14].

Серед відомих дніпропетровських спортсменів, які брали участь в Олімпіадах, варто назвати Наталію Кальниш – заслуженого майстра спорту з кульової стрільби, багаторазову чемпіонку та призерку Чемпіонатів та Кубків України, Європи, Світу, яка гідно представляла Україну на 5-х олімпійських іграх. Її краще досягнення – 8-е місце на Олімпіаді в Афінах [13, с. 248]. Одним із кращих і найтитулованіших спортсменів Дніпра є фехтувальник (шпажист) Богдан Нікішин – заслужений майстер спорту України, чемпіон світу у командних змаганнях, переможець і призер етапів Кубків Світу, гран-прі [18].

Справжні дива мужності у спорті демонструють наші паралімпійці, які з кожної наступної Паралімпіади, починаючи з 1996 р. (Україна тоді вперше взяла участь), привозять все більше медалей. Серед найтитулованіших спортсменів, які представляли наше місто і країну на такого рівня змаганнях, – Олена Акоюн (на чотирьох літніх Паралімпіадах здобула 1 золоту, 8 срібних і 4 бронзових медалей у плаванні, а також 2 бронзові з біатлону та лижних перегонів – на зимових іграх у Нагано) [2], світові рекордсменки Інна Стрижак (Дяченко) (учасниця чотирьох Паралімпіад, де завоювала 2 золоті, 4 бронзові медалі в бігу на 100 і 200 метрів, а також 1 срібну – у стрибках у довжину) і Лідія Соловійова (на п'яти Паралімпійських іграх виборола 3 золоті, срібну і бронзову медалі у пауерліфтингу) [5; 6]. До речі, варто пригадати ще одну спортсменку – першу в історії параолімпійського руху українську чемпіонку і рекордсменку Європи з пауерліфтингу Тамару Кулініч. У цій дисципліні на Паралімпійських іграх вона двічі ставала четвертою, проте їй все-таки вдалося підкорити паралімпійський п'єдестал, щоправда, у зимовому Нагано, де в біатлоні на дистанції 7,5 км завоювала срібну медаль, а в лижних перегонах на 10 км – бронзову [16].

Надзвичайно «плідними» на медалі найвищого ґатунку виявилися спортсмени-плавці, які представляли Дніпропетровський центр «Інваспорт» – Ганна Єлісаветська («золото» і два «срібла» Пекіну та Лондону), Руслан Бурлаков (2 бронзові медалі в Сідней)¹, Анна Стеценко (3 золоті та срібна медалі останнього спортивного міжнародного форуму в Ріо-де-Жанейро), а найбільше своїми героїчними здобутками вразив Денис Дібров, завоювавши в дебютній для себе Паралімпіаді 2016 р. 3 золоті, 3 срібні і 2 бронзові медалі. Денис посів 4 місце в загальному заліку по кількості завойованих медалей в Ріо серед усіх учасників. Значно скромніші, але при цьому не менш вагомими стали здобутки Дмитра Ванзенка і Антона Коля на останніх Паралімпійських іграх, звідки хлопці привезли по дві медалі [8; 12; 19].

Будучи провідним центром підготовки спортсменів з академічного веслування, Дніпро має пишатися і здобутками

паралімпійців у цій спортивній дисципліні. На іграх у Лондоні 2012 р. «золото» в одиночному веслуванні здобула Алла Лисенко; третьою на фініші виявилася й українська змішана четвірка зі стерновим, троє спортсменів з якої представляли Дніпропетровський обласний центр «Інваспорт» – Катерина Морозова, Олена Пухаєва та Володимир Козлов. У змаганнях в Ріо-де-Жанейро з параканое «срібну» медаль привезла для України Наталія Лагутенко, яка також тренувалася на базі дніпропетровського «Інваспорту».

Скарбничку української параолімпійської збірної поповнили й легкоатлети. Крім уже згаданої Інни Стрижак, достойні окремої згадки Данило Середін і Андрій Данилов, які завоювали по дві медалі Сіднею в бігу на різні дистанції; Оксана Ботурчук – володарка золотої, п'яти срібних і бронзової медалей трьох останніх Паралімпіад у бігу на 100, 200 і 400 метрів; Юрій Царук, який у Лондоні (2012) здобув аж дві золоті нагороди в бігу на 100 і 200 метрів; Зоя Овсій – срібна і бронзова призерка в Ріо (2016) у метанні диску та булави. Тоді ж відзначився «бронзою» в стрибках у довжину дніпропетровський атлет Дмитро Прудніков.

Цікавий факт: в історії параолімпійських ігор Україна займає першу сходинку за здобутими медалями у футболі (7х7). Це – дивовижний результат, враховуючи, що наша збірна вперше виступила на параолімпійських іграх у Сіднеї 2000 р. Відтоді спортсмени в запеклій боротьбі вибороли три золоті і дві срібні комплекти медалей, жодного разу не залишивши ігри без нагород! З самого початку базою їхньої підготовки став Дніпропетровськ, де зусиллями тренера Сергія Овчаренка було сформовано боєздатний колектив. На провідних позиціях у ньому стабільно були й дніпропетровські футболісти. Тарас Дутко, Сергій Вакуленко, Володимир Кабанов, Микола Ковальський, Дмитро Молодцов, Микола Міхович, Денис Пономарьов, Костянтин Симашко, Андрій Цуканов – це справжні бійці і герої, які вже багато років прославляють нашу державу не лише на олімпійських, але й світових, європейських футбольних змаганнях. «Золотим» дебютом на останніх іграх у Ріо відзначилися й молоді представники

дніпропетровського «Інваспорту» Едгар Каграманян, Артем Красильников, Станіслав Подольський [8].

Знаковою подією в історії українського паролімпійського руху стало завоювання «срібних» нагород жіночою волейбольною командою сидячи на іграх 2012 р. в Лондоні. Основу команди склали спортсменки, які на різних турнірах представляли наше місто. Це – Валентина Брік, Олена Горскіна, Лариса Ключкова, Галина Кузнецова, Олена Мананкова, Лариса Пономаренко, Ілона Юдіна, а також капітан команди – Маргарита Привалихіна, яка на останніх двох Параолімпійських іграх була прапороносцем української команди під час церемоній відкриття [4].

Отже, за весь час участі незалежної України на Олімпіадах спортсмени, які представляли місто Дніпропетровськ, привезли 6 золотих, 4 срібні та 6 бронзових медалей². Переважну більшість із них покладено до національної скарбнички у вітрильному спорті та академічному веслуванні, дві медалі здобуто в легкій атлетиці, одну – у плаванні. Натомість «золото» Оксани Баюл у фігурному катанні й досі є єдиною нагородою зимових олімпійських змагань для дніпропетровських спортсменів.

Не можна не пишатися й досягненнями атлетів з фізичними вадами на найпрестижніших спортивних змаганнях. Починаючи з Паралімпійських ігор Атланти 1996 р., спортсмени, що представляли Дніпропетровськ, завоювали 35 золотих, 32 срібних і 41 бронзову медалі. Найбільше – у плаванні, легкій атлетиці, футболі, волейболі (сидячи), веслуванні та пауерліфтингу. Цікавий факт: на Паралімпійських іграх у Лондоні в 2012 р. серед усіх українських спортсменів представники Дніпропетровської області завоювали найбільше нагород. Вочевидь далеко не випадково саме у Дніпрі на території житлового масиву Червоний Камінь невдовзі має з'явитися Всеукраїнський реабілітаційно-відновлювальний спортивний комплекс для людей з обмеженими фізичними можливостями. Сподіваємося, це сприятиме поширенню і розвитку паролімпійського руху в Дніпрі та Україні в цілому.

Таблиця 1. Спортсмени-медалісти, які представляли Дніпропетровськ на Олімпійських іграх

№	Медаль	Спортсмени	Вид спорту
Лілехаммер, 1994 р.			
1	Золота	Оксана Баюл	Фігурне катання
Атланта, 1996 р.			
1	Золота	Інеса Кравець	Легка атлетика (потрійний стрибок)
2	Золота	Ігор Матвієнко Євген Браславець	Вітрильний спорт (клас яхт «470»)
4	Срібна	Інна Фролова Ліна Мифтахутдінова Олена Ронжина	Академічне веслування (четвірка парна)
6	Бронзова	Руслана Таран	Вітрильний спорт (клас яхт «470»)
Сідней, 2000 р.			
1	Бронзова	Руслана Таран	Вітрильний спорт (клас яхт «470»)
Афіни, 2004 р.			
1	Срібна	Руслана Таран	Вітрильний спорт (клас яхт «Інглінг»)
2	Бронзова	Леонід Шапошніков Олег Ликов	Академічне веслування (четвірка парна)
3	Бронзова	Андрій Сердінов	Плавання (батерфляй, 100 м)
Лондон, 2012 р.			
1	Золота	Анастасія Коженкова Катерина Тарасенко	Академічне веслування (четвірка парна)
2	Бронзова	Ганна Ярошук	Легка атлетика (біг з бар'єрами, естафета 4x400)

Дніпропетровські спортсмени, які здобули медалі на
Паралімпійських іграх

№	Медаль	Спортсмени	Вид спорту
Атланта, 1996 р.			
1	Срібна	Олена Акоюн	Плавання (50 м вільним стилем)
2	Срібна	Олена Акоюн	Плавання (100 м вільним стилем)
3	Срібна	Олена Акоюн	Плавання (200 м вільним стилем)
Нагано, 1998 р.			
1	Срібна	Тамара Кулініч	Біатлон (7,5 км)
2	Бронзова	Тамара Кулініч	Лижні перегони (10 км)
3	Бронзова	Олена Акоюн	Біатлон (7,5 км)
4	Бронзова	Олена Акоюн	Лижні перегони (5 км)
Сідней, 2000 р.			
1	Срібна	Тарас Дутко Володимир Кабанов Микола Ковальський Андрій Цуканов	Футбол (7x7)
2	Срібна	Олена Акоюн	Плавання (50 м вільним стилем)
3	Срібна	Олена Акоюн	Плавання (100 м вільним стилем)
4	Срібна	Олена Акоюн	Плавання (200 м вільним стилем)
5	Срібна	Лідія Соловійова	Паверліфтинг (вага – до 40 кг)
6	Срібна	Середін Данило	Легка атлетика (1500 м)
7	Бронзова	Середін Данило	Легка атлетика (800 м)
8	Бронзова	Інна Стрижак (Дяченко)	Легка атлетика (біг 100 м)
9	Бронзова	Андрій Данилов	Легка атлетика (біг 100 м)
10	Бронзова	Андрій Данилов	Легка атлетика (біг 200 м)

11	Бронзова	Руслан Бурлаков	Плавання (50 м вільним стилем)
12	Бронзова	Руслан Бурлаков	Плавання (100 м вільним стилем)
Афіни, 2004 р.			
1	Золота	Тарас Дутко Володимир Кабанов Денис Пономарьов Андрій Цуканов	Футбол (7х7)
2	Золота	Лідія Соловійова	Паверліфтинг (до 40 кг)
3	Золота	Олена Акопян	Плавання (50 м вільним стилем)
4	Срібна	Олена Акопян	Плавання (200 м вільним стилем)
5	Срібна	Олена Акопян	Плавання (50 м батерфляєм)
6	Бронзова	Олена Акопян	Плавання (100 м вільним стилем)
7	Бронзова	Інна Стрижак (Дяченко)	Легка атлетика (біг 400 м)
Пекін, 2008 р.			
1	Золота	Сергій Вакуленко Тарас Дутко Микола Міхович Денис Пономарьов Костянтин Симашко Андрій Цуканов	Футбол (7х7)
2	Золота	Лідія Соловійова	Паверліфтинг (до 40 кг)
3	Золота	Інна Стрижак (Дяченко)	Легка атлетика (біг 100 м)
4	Золота	Інна Стрижак (Дяченко)	Легка атлетика (біг 200 м)
5	Золота	Ганна Єлісаветська	Плавання (50 м на спині)
6	Золота	Оксана Ботурчук	Легка атлетика (біг 100 м)
7	Срібна	Оксана Ботурчук	Легка атлетика (біг 200 м)
8	Срібна	Оксана Ботурчук	Легка атлетика (біг 400 м)
9	Бронзова	Олена Акопян	Плавання (50 м вільним стилем)

10	Бронзова	Олена Акоюн	Плавання (50 м вільним стилем)
11	Бронзова	Олена Акоюн	Плавання (50 м вільним стилем)
12	Бронзова	Андрій Сіроватченко Євген Полтавський Тарас Ястремський	Плавання (естафета 4x100 комплексом)
13	Бронзова	Микита Сенік	Легка атлетика (біг 100 м)
14	Бронзова	Микита Сенік	Легка атлетика (біг 200 м)
Лондон, 2012 р.			
1	Золота	Юрій Царук	Легка атлетика (біг 100 м)
2	Золота	Юрій Царук	Легка атлетика (біг 200 м)
3	Золота	Давид Хорава	Дзюдо (до 66 кг)
4	Золота	Алла Лисенко	Веслування (парна одиночка)
5	Срібна	Інна Стрижак (Дяченко)	Легка атлетика (стрибки у довжину)
6	Срібна	Анна Єлісаветська	Плавання (50 м на спині)
7	Срібна	Тарас Дутко Денис Пономарьов Костянтин Симашко	Футбол (7x7)
8	Срібна	Оксана Ботурчук	Легка атлетика (біг 400 м)
9	Бронзова	Оксана Ботурчук	Легка атлетика (біг 100 м)
10	Бронзова	Інна Стрижак (Дяченко)	Легка атлетика (біг 100 м)
11	Бронзова	Інна Стрижак (Дяченко)	Легка атлетика (біг 200 м)
12	Бронзова	Лідія Соловійова	Паверліфтинг (до 44 кг)
13	Бронзова	Катерина Морозова Олена Пуhasва Володимир Козлов	Веслування (четвірка зі стерновим)

14	Бронзова	Валентина Брік Лариса Клочкова Галина Кузнецова Олена Мананкова Лариса Пономаренко Маргарита Привалихіна Глона Юдіна	Волейбол сидячи
Ріо-де-Жанейро, 2016 р.			
1	Золота	Тарас Дутко Едгар Каграманян Артем Красильников Дмитро Молодцов Станіслав Подольський Костянтин Симашко	Футбол (7х7)
2	Золота	Лідія Соловійова	Паверліфтинг (до 50 кг)
3	Золота	Денис Дубров	Плавання (100 м комплексом)
4	Золота	Денис Дубров	Плавання (200 м комплексом)
5	Золота	Денис Дубров Дмитро Ванзенко	Плавання (естафета 4х100 вільним стилем)
6	Золота	Анна Стеценко	Плавання (50 м вільним стилем)
7	Золота	Анна Стеценко	Плавання (100 м вільним стилем)
8	Золота	Анна Стеценко	Плавання (100 м на спині)
9	Срібна	Анна Стеценко	Плавання (400 м вільним стилем)
10	Срібна	Денис Дубров	Плавання (100 м брасом)
11	Срібна	Денис Дубров	Плавання (400 вільним стилем)
12	Срібна	Денис Дубров	Плавання (естафета 4х100 комплексом)
13	Срібна	Олександр Назаренко	Дзюдо (до 90 кг)
14	Срібна	Зоя Овсій	Легка атлетика (метання булави)

15	Срібна	Оксана Ботурчук	Легка атлетика (біг 200 м)
16	Срібна	Оксана Ботурчук	Легка атлетика (біг 400 м)
17	Срібна	Наталія Лагутенко	Параканое (одиночки)
18	Бронзова	Давид Хорава	Дзюдо (до 66 кг)
19	Бронзова	Антон Коль	Плавання (50 м на спині)
20	Бронзова	Антон Коль	Плавання (100 м на спині)
21	Бронзова	Денис Дубров	Плавання (50 м вільним стилем)
22	Бронзова	Денис Дубров	Плавання (100 м брасом)
23	Бронзова	Дмитро Ванзенко	Плавання (200 м комплексом)
24	Бронзова	Дмитро Прудніков	Легка атлетика (стрибки у довжину)
25	Бронзова	Зоя Овсій	Легка атлетика (метання диску)

Примітки

¹ Тут і далі віднайдено спортсменів за статистичними даними: <https://www.paralympic.org/results/historical>

² У групових чи командних видах спорту підраховано кількість спортсменів, які здобули медалі.

Бібліографічні посилання

- 8 олімпійських медалей, які Україна втратила через допінг [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: http://espresso.tv/article/2016/11/24/8_olimpiyskykh_medaley_yaki_ukrayina_vtratyla_cherez_doping (дата звернення 12.04.2017).
- Аллахвердян С. Сильные духом. Елена Акопян. Преодоление / С. Аллахвердян [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://invasport.org.ua/personi/silnye-duhom-elena-akopyan-preodolenie.html> (дата звернення 17.04.2017).
- Волошин А. П. На олімпійській хвилі / А. П. Волошин. – К., 2007.
- Дніпропетровщина зайняла перше місце серед регіонів України за кількістю медалей, здобутих на XIV літніх Паралімпійських іграх [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://www.dnipro.dp.gov.ua/OBLADM/OblDp.nsf/archive/44BE10DC68140236C2257E85005844F5?opendocument> (дата звернення 12.04.2017).
- Дніпрянка Лідія Соловійова – чемпіонка паралімпіади в Ріо [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://9-channel.com/dnipryanka-lidiya>

solovyova-chempionka-paralimpiadi-v-rio-foto-000118572.html (дата звернення 17.04.2017).

6. Звитяжні хроніки спорту інвалідів в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: http://www.2014.paralympic.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=154&Itemid=75 (дата звернення 12.04.2017).

7. Косый А. По тонкому льду / А. Косый // Днепр вечерний. 05.01.2015 г. [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://dv-gazeta.info/vchyuorka/sport/po-tonkomu-ldu.html> (дата звернення 12.04.2017).

8. Медали, що здобули спортсмени-інваліди на XV літніх Паралімпійських Іграх 2016 року в Ріо-де-Жанейро (Бразилія) [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: http://www.2014.paralympic.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=2810&Itemid=148 (дата звернення 14.04.2017).

9. Медаль крізь роки: легкоатлетка Ганна Ярошук із Дніпра несподівано виграла бронзу на лондонській Олімпіаді-2012 [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <https://noc.dp.ua/medal-kriz-roki-legkoatletka-ganna-yaroshhuk-iz-dnipra-nespodivano-vigrala-bronzu-na-londonskij-olimpiadi-2012/> (дата звернення 17.04.2017).

10. Оксана Баюл [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://ufsf.com.ua/batkiivskiy-klub/nashi-chempiony/35-nashi-chempiony/246-oksana-bayul-biografiya.html> (дата звернення 17.04.2017).

11. Олимпийские чемпионы и призеры из Украины [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://www.olympic-champions.ru/olympic/regions/ukraine/> (дата звернення 12.04.2017).

12. Прес-реліз за підсумками XIII літніх Паралімпійських ігор 2008 року м. Пекін, Китай 6-17 вересня 2008 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: http://www.2014.paralympic.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=70&Itemid=80 (дата звернення 12.04.2017).

13. Раковская И. Традиции спортивной славы Днепропетровского государственного института физической культуры и спорта / И. Раковская, В. Рузанов // Спортивный вестник Придніпров'я. 2016. № 2. С. 245-249. [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/svr_2016_2_48 (дата звернення 17.04.2017).

14. Ріо-2016. Бадмінтоністка Улітіна завершила боротьбу на Олімпіаді в 1/8 фіналу [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <https://sport.unian.ua/rio2016/1471568-rio-2016-badmintonistka-ulitina-zavershila-borotbu-na-olimpiadi-v-1-8-finalu.html> (дата звернення 14.04.2017).

15. Специализированная детско-юношеская спортивная школа олимпийского резерва №3 г. Днепропетровск [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://dffl.ucoz.ru/index/sdjusshor/0-116> (дата звернення 14.04.2017).

16. Тамара Кулинич [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://invasport.org.ua/pauerlifting/tamara-kulinich.html> (дата звернення 17.04.2017).

17. У Києві назвали найкращих спортсменів 2012 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <https://www.unian.ua/sport/770257-u>

kievi-nazvali-naykraschih-sportsmeniv-2012-roku.html (дата звернення 12.04.2017).

18. Хто їде на Олімпіаду від Дніпропетровщини та скільки платять за медалі? [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://www.adm.dp.gov.ua/OBLADM/oblpr.nsf/document.xsp?id=B44FBA72348E5B9CC2257FFC0041A816> (дата звернення 12.04.2017).

19. Яскраві підсумки XIV літніх Паралімпійських ігор 2012 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: http://www.2014.paralympic.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1707&Itemid=118 (дата звернення 13.04.2017).

Надійшла до редколегії: 30.05.2017